

VYHODNOTENIE CHRÍPKOVEJ SEZÓNY 2017/2018 V REGIÓNE ORAVA

Chrípka je veľmi závažné, vysoko nákazlivé vzduchom sa šíriace ochorenie. Začína rýchlo po usadení vírusu v horných dýchacích cestách u osôb, ktoré nemajú proti aktuálnemu typu vírusu chrípky vytvorené protilátky.

Častým omylom mnohých pacientov je, že akékoľvek postihnutie horných dýchacích ciest považujú za chrípku.

Po vniknutí vírusu do organizmu - po 2 až 3 dňoch nastupujú bolesti hlavy, svalov, kĺbov, malátnosť, vysoká horúčka, ktoré sú často tak intenzívne, že chorého pripútajú na lôžko. Až potom nastupujú príznaky z napadnutia horných dýchacích ciest - plný nos, bolesti hrdla, kašeľ.

Chrípka sa môže nebezpečne skomplikovať zápalom pľúc, priedušiek, stredného ucha, ktoré môžu končiť smrteľne (u oslabených osôb s chronickými ochoreniami srdca, ciev, pľúc, obličiek, pečene, imunitného systému a u ľudí nad 65 rokov, u ktorých je imunitná ochrana proti infekcii podstatne znížená).

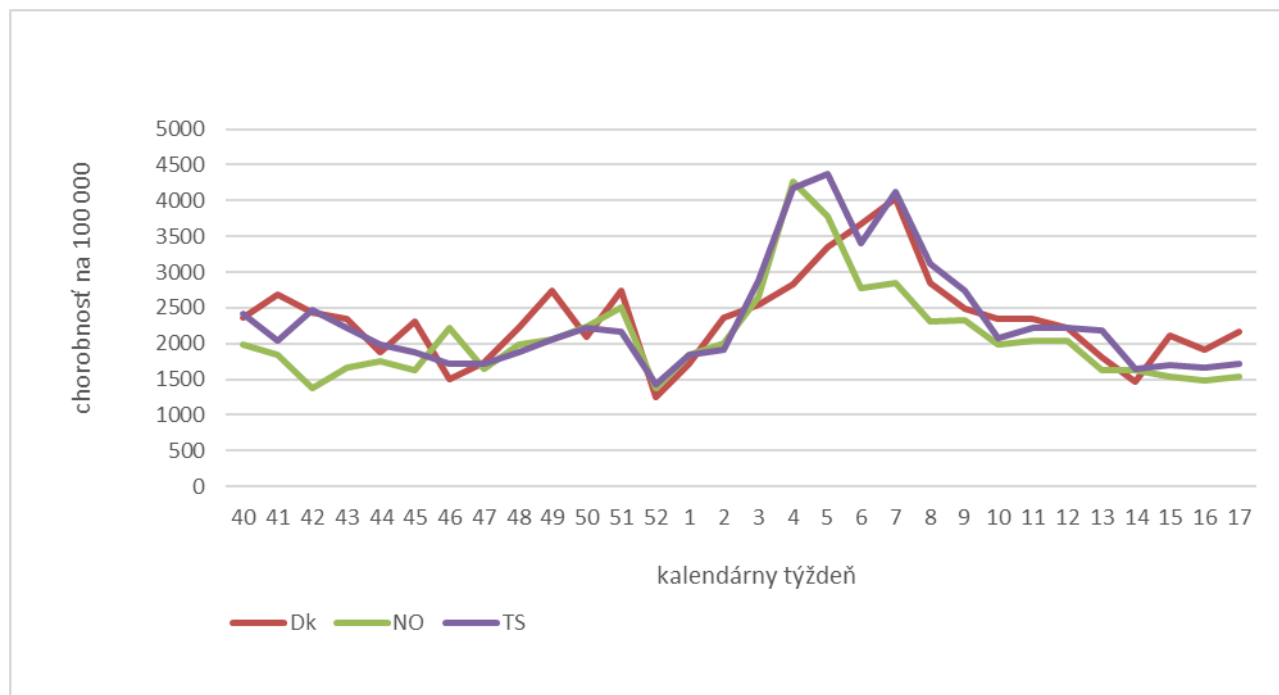
Najúčinnejšia a najefektívnejšia **prevencia** proti chrípke je **očkovanie**.

Akútne respiračné ochorenia

V **chrípkovej sezóne 2017/2018** (X/2017 – IV/2018) bolo hlásených 67 930 akútnych respiračných ochorení (ARO). Pri porovnaní s predchádzajúcou chrípkovou sezónou 2016/2017 bolo zhlásených o 2 108 viac prípadov. V okrese Dolný Kubín bolo hlásených 19 020 ARO (priemer. chorobnosť 2 348,4 na 100 000 osôb), v Námestove 30 345 ARO (priemer. chorobnosť 2 097,5 na 100 000 osôb) a v Tvrdošíne 18 565 ARO (priemer. chorobnosť 2 338,7 na 100 000 osôb) (viď. Tab. č. 1). Počas chrípkovej sezóny sme nezaznamenali úmrtie na SARI (ťažké akútne respiračné ochorenie).

Výchovno-vzdelávací proces počas chrípkovej sezóny bol prerušený 41x. V 40 -tich materských a základných školách (okres Dolný Kubín - 21x, Námestovo – 11x, Tvrdošín – 8x) a 1x na Strednej zdravotníckej škole v Dolnom Kubíne.

Graf č. 1: Výskyt ARO podľa kalendárnych týždňov v regióne Orava

Najvyššia chorobnosť na akútne respiračné ochorenia (ARO) v priebehu chrípkovej sezóny 2017/2018 bola zaznamenaná v týchto okresoch nasledovne:

- Dolný Kubín v 7. k.t. 2018 (chorobnosť 4 033,5/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v danom kalendárnom týždni),
- Námestovo v 4. k.t. 2018 (chorobnosť 4 269,4 /100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v danom kalendárnom týždni)
- Tvrdošín v 5. k.t. 2018 (chorobnosť 4 379,6/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v danom kalendárnom týždni)

Najnižšia chorobnosť na ARO v priebehu chrípkovej sezóny 2017/2018 bola zaznamenaná v týchto okresoch nasledovne:

- Dolný Kubín v 52. k.t. 2017 (chorobnosť 1 252,5/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v danom kalendárnom týždni)
- Námestovo v 42. k.t. 2017 (chorobnosť 1 376,8/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v danom kalendárnom týždni)
- Tvrdošín v 52. k.t. 2017 (chorobnosť 1 422,7,1/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v danom kalendárnom týždni)

Tabuľka č. 1: Akútne respiračné ochorenia v regióne Orava chrípková sezóna 2017/2018, rozdelenie podľa vekových skupín a okresov

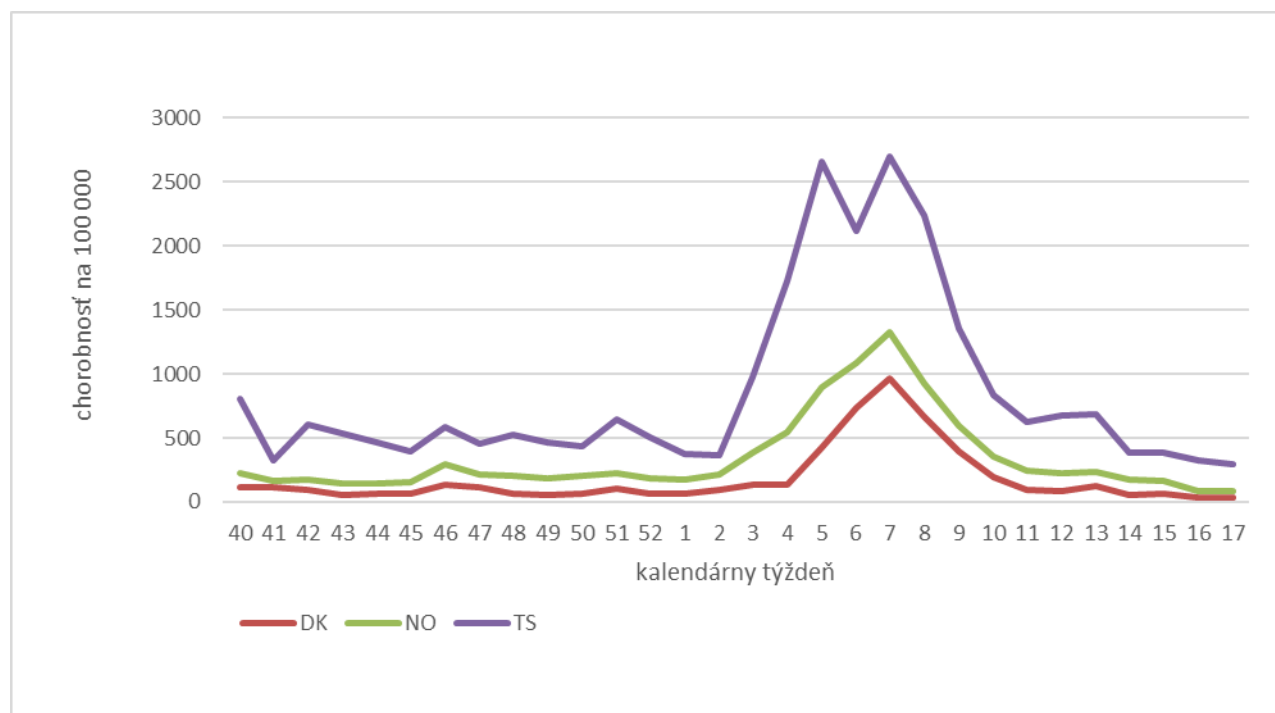
Okres	Vekové kategórie	Počet ochorení vo vekovej skupine					Spolu
		0-5r.	6-14.r.	15-19.r.	20-59.r.	60+r.	
DK	abs.	3 982	3 884	2 554	5 928	2 672	19 020
NO	abs.	7 563	7 715	4 390	8 098	2 579	30 345
TS	abs.	4 361	3 820	2 419	5 926	2 039	18 565
Spolu/abs.		15 906	15 419	9 363	19 952	7 290	67 930

Najvyššia chorobnosť na ARO v priebehu chrípkovej sezóny 2017/2018 bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0 – 5 ročných detí v okrese Tvrdošín, najnižšia chorobnosť vo vekovej skupine 20-59 ročných v okrese Námestovo.

Chrípka a chrípke podobné ochorenia

V chrípkovej sezóna 2017/2018 bolo ako chrípka a chrípke podobné ochorenia zahlásených 7 929 prípadov. Pri porovnaní s predchádzajúcou sezónou bol zaznamenaný nárast o 284 prípadov. V okrese Dolný Kubín 1 495 CHPO (chorobnosť 5 631,1 na 100 000 osôb), v Námestove 2 362 CHPO (chorobnosť 4 943,6 na 100 000 osôb) a v Tvrdošíne 4072 CHPO (chorobnosť 15 618,5 na 100 000 osôb) (vid'. Tab. č. 2).

Graf č. 2: Výskyt CHPO podľa kalendárnych týždňov v regióne Orava

Najvyššia chorobnosť na chrípku a chrípke podobné ochorenia (CHPO) v priebehu chrípkovej sezóny 2017/2018 bola zaznamenaná v týchto okresoch nasledovne:

- Dolný Kubín v 7. k.t. 2018 (chorobnosť 963/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v danom kalendárnom týždni)
- Námestovo v 5. k.t. 2018 (chorobnosť 475,2/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v danom kalendárnom týždni)
- Tvrdošín v 5. k.t. 2018 (chorobnosť 1 752,6/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v danom kalendárnom týždni)

Najnižšia chorobnosť na CHPO bola zaznamenaná v týchto okresoch nasledovne:

- Dolný Kubín v 16. k.t. 2018 (chorobnosť 31,1/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v danom kalendárnom týždni)
- Námestovo v 41. k.t. 2017 (chorobnosť 50,1/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v danom kalendárnom týždni)
- Tvrdošín v 2. k.t. 2018 (chorobnosť 157/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v danom kalendárnom týždni)

Tabuľka č. 2: Chrípka a chrípke podobné ochorenia v regióne Orava, chrípková sezóna 2017/2018, rozdelené podľa vekových skupín a okresov

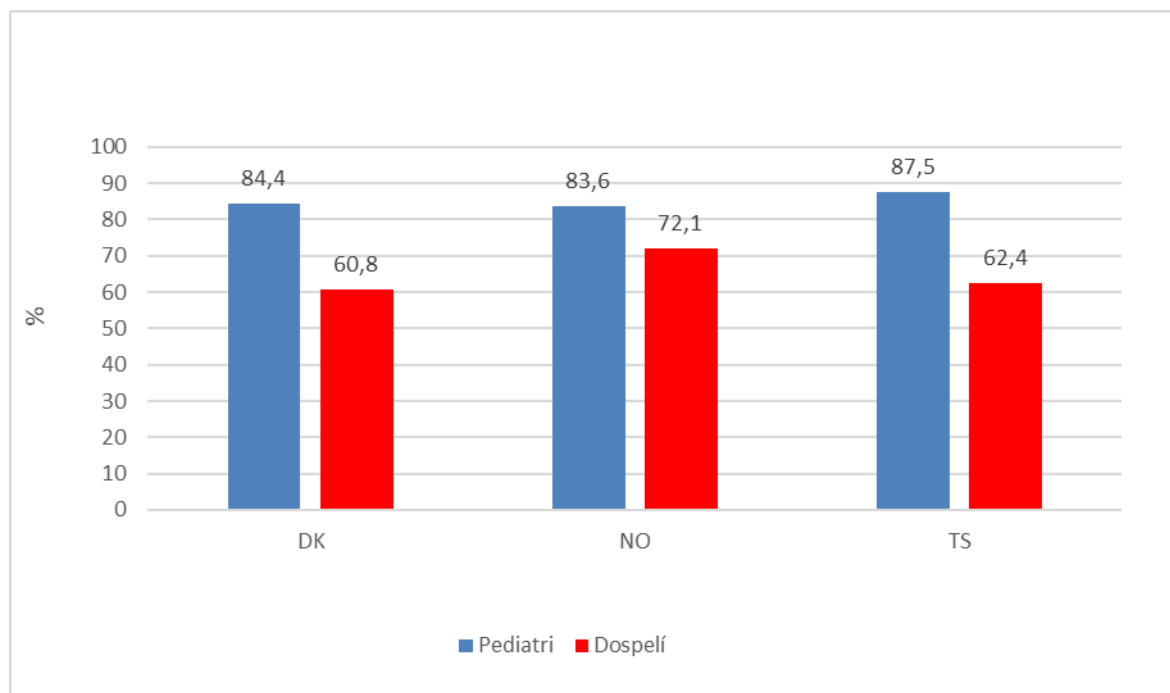
Okres	Vekové kategórie	Počet ochorení vo vekovej skupine					Spolu
		0-5r.	6-14.r.	15-19.r.	20-59.r.	60+r.	
DK	abs.	299	411	233	423	129	1 495
NO	abs.	618	766	403	429	146	2 362
TS	abs.	742	896	712	1 342	380	4 072
Spolu/abs.		1 659	2 073	1 348	2 194	655	7 929

Najvyššia chorobnosť na CHPO v priebehu chrípkovej sezóny zaznamenaná vo vekovej skupine 6-14 ročných okres Tvrdošín, najnižšiu chorobnosť vo vekovej skupine 20-59 ročných okres Námestovo.

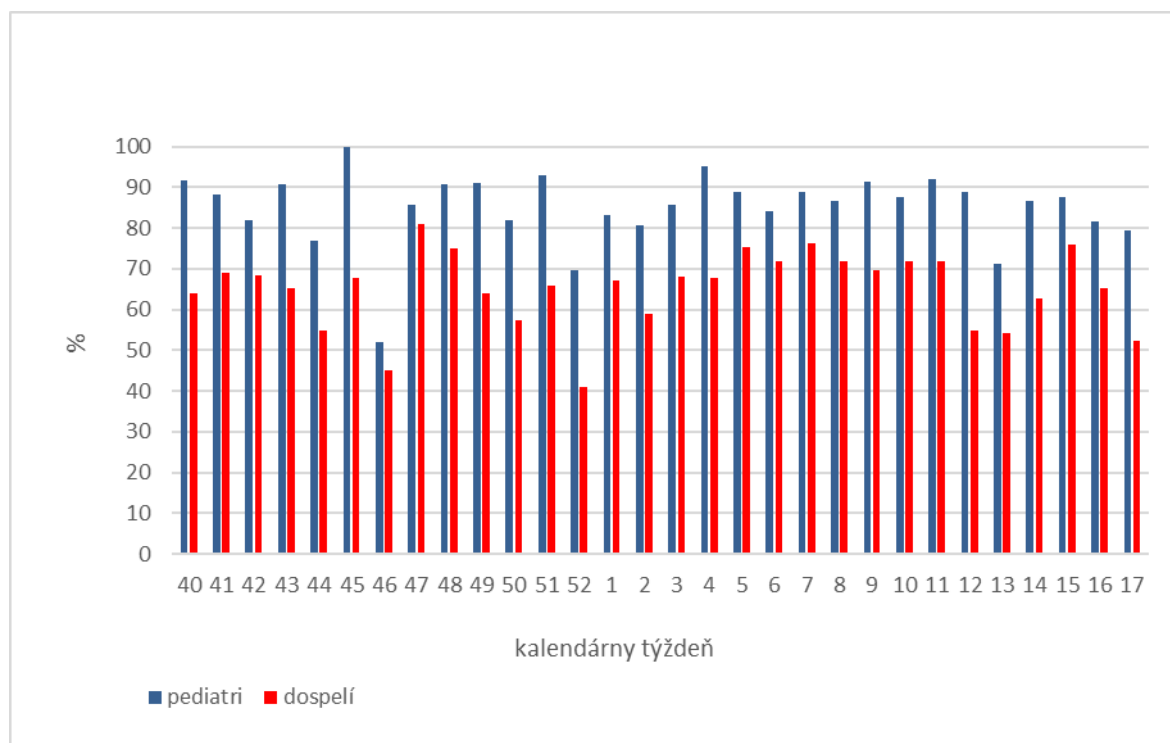
Proporcia lekárov hlásiacich ARO a CHPO:

Priemerná proporcia lekárov v regióne Orava hlásiacich ARO a CHPO v chrípkovej sezóne 2017/2018 bola 75,1% (85,8% pediaterov a 65,1% lekárov pre dospelých). Najvyššia proporcia hlásiacich lekárov zaznamenaná v okrese Námestovo a najnižšia v okrese Dolný Kubín (Graf č. 3). Najvyššia proporcia hlásiacich lekárov v chrípkovej sezóne 2017/2018 bola zaznamenaná u pediaterov v 45. týždni kalendárneho roka 2017, u lekárov pre dospelých v 47. týždni kalendárneho roka 2017. Najnižšia proporcia bola v 46. kalendárnom týždni 2017 (Graf č.4).

Graf č. 3: Proporcia pediatriov a lekárov pre dospelých v chrípkovej sezóne 2017/2018 hlásiacich ARO a CHPO, rozdelenie podľa okresov

Graf č. 4: Proporcia pediatriov a lekárov pre dospelých v chrípkovej sezóne 2017/2018 hlásiacich ARO a CHPO, rozdelenie podľa kalendárnych týždňov

Komplikácie:

Komplikovaný priebeh ochorení bol hlásený u 1 914 chorých na ARO (DK- 689 komplikácii, NO – 409 a TS - 816), čo predstavuje 2,82% z celkového počtu ARO (Tab. č. 3). Najvyššie percento komplikácií predstavovali sínusitídy (65,4%), po nich nasledovali otitídy (20,7%) a bronchopneumónie a pneumónie (13,9%). Komplikácie ARO podľa druhu a vekových skupín sú uvedené v Tab. č. 4.

**Tabuľka č. 3: Komplikácie ARO v regióne Orava v chrípkovej sezóne 2017/2018
Rozdelenie podľa druhu komplikácií**

Druh komplikácie	Počet komplikácií		
	absolútny počet	% z počtu komplikácií	% z počtu ochorení (ARO)
bronchopneumónie a pneumónie	267	13,9	0,4
otitídy	397	20,7	0,58
sinusitídy	1 250	65,4	1,84
Spolu	1914	100	2,82
Celkový počet ARO	67 930		

**Tabuľka č. 4: Komplikácie ARO v regióne Orava v chrípkovej sezóne 2017/2018
Rozdelenie podľa vekových skupín**

Druh komplikácie	Veková skupina					Spolu
	0-5.r.	6-14.r.	15-19.r.	20-59.r.	60+r.	
	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.
bronchopneumónie a pneumónie	69	60	9	78	51	267
otitídy	140	82	26	128	21	397
sinusitídy	68	206	128	714	134	1 250
Spolu	277	348	163	920	206	1 914

Najviac komplikácií podľa vekových skupín sme zaznamenali vo vekovej skupine 20-59 ročných, najmenej v skupine 15-19 ročných.

Laboratórna diagnostika:

V chrípkovej sezóne 2017/2018 boli odobraté vzorky od 17-tich pacientov s klinickými príznakmi chrípky (17x nazofaryngeálne výtery). Výsledky na chrípku boli v 12-tich prípadoch negatívne a v 5-tich bol vo vzorkách potvrdený vírus chrípky V jednom prípade bola potvrdená chrípka typu A (subtyp H1 pdm09 variant vírusu MICHIGAN/45/2015pdm09-like). Chrípka typu B bola potvrdená v 4-och prípadoch, pričom v jedno prípade sa jednalo o variant vírusu BRISBANE/60/2008-like.

Epidemiologická surveillance prípadov SARI

Epidemiologická surveillance prípadov SARI sa vykonáva na základe metodického usmernenia č. OE/8239/2009 hlavného hygienika Slovenskej republiky Prípady **SARI** (Severe Acute Respiratory Infection) sú definované ako ochorenia, ktoré si vyžadujú hospitalizáciu z dôvodu respiračných ťažkostí a komplikácií. V chrípkovej sezóne 2017/2018 bol zhlásený **1 prípad** ochorenia na SARI u 62 ročnej pacientky, ktorá nebola očkovaná proti chrípke.

Záver

Na základe hlásených a vyhodnotených údajov ARO a CHPO môžeme konštatovať, v porovnaní s predchádzajúcou chrípkovou sezónou, že v chrípkovej sezóne 2017/2018 bol zaznamenaný nárast počtu prípadov ARO a CHPO. V období od 4. do 8 kalendárneho týždňa 2018 vznikali početné lokálne epidémie predovšetkým v predškolských a školských zariadeniach, ktoré si vyžiadali prerušenie výchovno vzdelávacieho procesu.

Vyhodnotenie zaočkovanosti proti sezónnej chrípke v chrípkovej sezóne 2017/2018 v zariadeniach domoch sociálnych služieb a domovoch dôchodcov

V chrípkovej sezóne 2017/2018 bol celkový počet zaočkovaných klientov v DSS a DD 616 z celkového počtu 773 osôb, čo je 79,7%. (viď Tab. č.6).

Tabuľka č. 6: Počet zaočkovaných klientov v DSS a DD, rozdelenie podľa okresov

Okres	Celkový počet osôb v kolektívnych zariadeniach	Počet očkovaných vakcínou proti chrípke				
		Vaxigrip	Influvac	Fluarix	SPOLU	
					abs.	%
Dolný Kubín	299	47	136	0	183	65,1
Námestovo	299	96	179	0	275	92,0
Tvrdošín	175	60	98	0	158	90,3
Spolu	773	203	413	0	616	79,7

